

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
AZ ORSZÁGOS BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ ÁRURAKTÁR TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 6 korona.
Fél évre... .. 4 „
Negyedévre... .. 2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-
hivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Csengery-utca 15., a
hová a lap szellemi részére vonatkozó,
minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17.,
ahová minden pénzküldemény és a lapra
vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-en.

Az ipartestület telefonszáma 88—13.

SZAKISKOLAI MEGNYITÁS. A szakiskolának női továbbképző tanfolyama f. hó 9-én nyílt meg a testület helyiségében. Érdemleges előadások szeptember hó 16-án (kedden) este 9 órakor veszik kezdetüket a VI. ker. előjárósági épület földött udvari helyiségében (VI., Aradi-utca 23.) Előadások minden héten kedden és pénteken este 9 órától 11 óráig tartanak. — Tandíj 15 korona. — Beiratkozni lehet minden este 5—7 óráig a testület irodájában.

A tanfolyamon részt vehet minden fodrászmester, vagy segéd és ezek törvényes hozzátartozói.

A vezetőség kéri a beiratkozni óhajtókat, hogy a helyes beosztás szempontjából, azt mielőbb jelentsék be.

Értesítés.

Az utóbbi időben a békéltető-bizottsági tárgyalásoknál azt kell mindsűrűbben tapasztalnom, hogy a szabályszerűen megidézett feleknek nagy része nem jelenik meg, hanem maga helyett levélben nyújt, saját szempontjából felvilágosítást.

Eltekintve attól, hogy a békéltető tárgyalások szóbeliek, de különben a bizottság nem is tud alkotni tiszta képet az ügy állásáról, ha a panaszos állításaira a panaszlottat ki nem hallgathatja.

Igy elő áll az az anomália, hogy egyesek komóciójáért a békéltető-bizottságnak ismét össze kell jönni s várni, nem-e ismét levél lesz az eredmény.

E törvénytelen állapotnak véget óhajtok szakítani s figyelmeztetek mindenkit, hogy jövőben semminemű levelezést nem fogadok el, hanem ily esetben törvényadta jogomnál fogva, *makacssági ítéletet* fogunk kimondani.

A betegségre való hivatkozást is csak abban az esetben fogadom el, ha azt orvosi bizonyítvány megerősíti.

A békéltető-bizottság tagjait is kérem a pontos megjelenésre, nehogy kénytelen legyek a békéltető-bizottság alapszabályainak 11. §-a 3-ik bekezdése értelmében, pénzbírsággal sújtani.

Ez alkalommal figyelmeztetem a tagokat, hogy a testület kötelékébe tartozó minden iparos köteles a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztérium 16,200/1888. számú határozata értelmében, bírság terhe alatt, a testületi előjáróság idézésére vagy személyesen megjelenni, vagy betegség esetén magát oly egyén által képviseltetni, aki az idézésben feltüntetett ügyre vonatkozólag helyette, érvényesen nyilatkozhatik.

Ezeket akartam a t. tagoknak tudomására hozni, hiszem, figyelmeztető szómnak meglesz a kellő eredménye.

Budapest 1913. szeptember 15.

Dr. Exler Sándor

iparhatósági biztos.

Figyelmeztetés. Az orsz. borbély- és fodrász áruraktár szövetkezet, igen szép és tartós kivitelben készít *fodrász-üzlet berendezéseket és felszerelményeket* egyszerű és a *legfinomabb* kivitelben, készpénz és részletfizetésre is. Nagy keresletnek örvend a saját illatszert gyárunk által készített *fejvizek, illatszerek és Bay-rum*. Valódi *Pollárt* kés és fenőszijak. *Zóni Antal* bajuszkötő készítő vállalatát országos szövetkezetünk átvette és a készítést tovább folytatja. A jó hírnévnek örvendő *Rákóczi, Lehel, Dózsa és Bulem* jó bajuszkötők ezután csakis szövetkezetünk áruraktáránál kapható.

Ujabb harc.

Munkarendünk október 15-én lejár. A három évi tapasztalat megmutatta, hol a baj s hol az előny. Tagadhatatlan azonban az, hogy a három év nem érlelte meg minden szaktárs meggyőződését arra nézve, hogy szakmánk rendezettsége csak annak előnyére szolgál. De ez nemcsak a mestereknek szól, hanem a segédi karnak is, akik kivánságára s akik javára alkottatott a munkarend. Nagyon sok volt közöttük, akik hetykén kivágták, hogy ők addig és akkor dolgoznak, mikor nekik tetszik s nekik még az Uristen sem parancsol.

A mult ilyen tapasztalataink okulva, most kétszeres gonddal kell törekedni azon, hogy a munkarend kellő oltalmat nyújtson azt becsületesen betartóknak s kellő szigorral sujtson ott, a hol a direkt rosszakarát akarja megdönteni a békés egyetértést.

Munkarend alkotásánál a szigorú mérséklet és a szélsőségektől való tartózkodás kell, hogy irányadó legyen. A kivánságnál a következményekre, a követelésnél az ellenszolgáltatásra kell tekinteni.

Mindenkinek arra a megértő gondolatra kellene jutni, hogy a munkarendben lefektetett korlátozó intézkedések mind csak azt célozzák, hogy a magunk és alkalmazottaink emberi mivolta minél teljesebben kifejezésre jusson.

Csak az összetartás kijátszásával maguknak jogtalan anyagi hasznot szerezni óhajtó konkolyt hintők azok, a kik a tilosba tévednek s ott akarnak halászni a mások kárán a maguk javára. De vajjon hiszik-e az illetők maguk is, hogy a mennyiben a munkarend által megengedett időben nem tudnák megszerezni maguknak a létfenntartásra szükséges eszközöket, hát a reggeli nyitás előtti és az esti zárás utáni időben ezt már el fogják érni?

Bizony szomorú kérdés! És e szomorú kérdések zavarhatják fel a kedélyhangulatokat annyira, hogy harccal kell a legszebb munkát végezni.

Zivataros időben azután a struc politikáját üzik, mélyen dugják fejüket a sivatak homokjába.

Azért kell a legnagyobb hidegvérrel és bölcs körültekintéssel megalkotni a munkarendet, hogy annak minden mondatán a komoly férfiak, bölcs mérséklete és céltudatos haladása kiérezhessék.

Ha a végletek nem érintkeznek, ha egymást megértik, akkor jól lesz a munkarend elkészítve.

Testületi ügyek.

Előljárási ülés.

— 1913. szeptember 12. —

Jelen voltak: Müller Károly elnök, Fülöp János alelnök, Dr. Révay Zoltán ügyész, Flesch Péter pénztárnok, Hangya Márton gazda, Friedrich Rezső, Ivanich József, Weber Károly, Molnár Gyula, Uram József, Jetleb József, Hepp Ádám, Szigeti Gyula előljárási tagok, Sztankovics Sándor, Zsivanovits

Milán, Kleckner Ferencz számvizsgálók és Könyves Kálmán jegyző.

Elnök üdvözli az előljárási megjelent tagjait, felhívja figyelmüket a napirend tárgyaira s az ülést megnyitja,

Napirend 1. pontjánál a jegyzőkönyv felolvastatott s észrevétel nélkül hitelesített.

Napirend 2-ik pontjánál az elnök a kiutalt rendkívüli segélyekről tesz jelentést.

Tudomásul vétetett.

Napirend 3-ik pontjánál Flesch Péter pénztárnok be-terjeszti II-ik negyedévi pénztári jelentését, mely a következő: Bevétel a testületnél: 7078 K. 62 fill. Szakiskolánál: 422 K. Segéyalapnál: 2046 K. Kiadás testületnél: 5733 K. 85 fill. Szakiskolánál: 231 K. 86 fill. Segéyalapnál: 315 K. 63 fill. Pénzállás június 30-án a testületnél: 3158 K. 17 fill. Szakiskolánál 28 K. 76 fill. Segéyalapnál 80985 K. 29 fill.

Flesch Péter pénztárnok felvilágosítása Sztankovits Sándor és az elnök hozzászólása után az előljárási pénztári jelentést tudomásul veszi.

Napirend 4-ik pontjánál elhatározta az előljárási, hogy a tanonciskola évvégi vizsgája szeptember hó 19-én pénteken d. u. 2¹/₂ órakor tartatik meg s felhatalmazta az elnökséget, hogy jó magaviseletű és szorgalmas előmenetelű tanoncoknak díjat szerezzen be a szokásos keretek között.

Ez alkalommal felkérte az elnök az előljárási tagjait, hogy a vizsgán lehetőleg teljes számban vegyenek részt.

Napirend 5-ik pontjánál az elnök jelenti, hogy a továbbképző tanfolyam női kurzusa f. hó 9-én megnyitott. Erdemleges előadások 16-án kezdődnek a VI. ker. előljárási földi udvari helyiségében.

Ez alkalommal jelenti az elnök, hogy a világítás fokozása céljából, egy pár lefelé égő lángot kell felszerelni, a mi némi kiadásba fog kerülni.

Tudomásul vétetett s az elnökség a megfelelő világítás létesítésére feljogosított utólagos jelentéstétel mellett.

Oktatóknak megválasztottak: Szalzer Nándor, Berenc Konrad, Pásztor Antal és Rippl József. Jetleb József igazgató a III-ik és IV-ik éveseket fogja tanítani.

Napirend 6-ik pontjánál az elnök jelenti, hogy a munkarendünk október hó 15-én lejár, a fodrászsegédek szervező bizottsága átiratban kéri már a tárgyalás megkezdését, maga részéről is sürgősnek tartja a tárgyalások megkezdését. Azonban, hogy ezen tanácskozási senki sem hiányozzék, a szaklapban felhívást óhajtana kibocsájtani, hogy a fodrászsegédeknek netán létező egyletei írásban jelentsék be, hogy részt óhajtanak-e venni a tanácskozáson.

Dr. Révay Zoltán sürgősnek tartja az ügy elintézését.

Az előljárási az elnök ajánlatát magáévá tette s a bizottsághoz dr. Révay Zoltán elnöklete alatt 4 előljárási tagot és 2 fodrászmesterek körének kiküldöttét delegálta.

Napirend 7-ik pontjánál a tavaly elmaradt versenyfésülés és bál megtartása fölötti határozat előtt az elnök figyelmezteti az előljárási tagokat, hogy ez igen kényes kérdés, annál is inkább, mert anyagi kockázattal is jár. Kérdést képezi az is, hogy farsangba, vagy farsang után tartassék az meg.

Pénztárnok a pénzügyi oldalát világítja meg.

Hangya Márton egyelőre várakozó álláspontra kíván helyezkedni.

Hangya álláspontja elfogadtatik azzal, hogy az elnökség már előzőleg tájékozódjék.

Folyóügyek letárgyalása után az elnök az ülést bezárta.

Tanonckérdés.

Ujra napirenden van egy olyan kérdés, amellyel az illetékes körök is igen gyakran foglalkoztak. Igen fontos e kérdéssel foglalkozni, mert minden iparos tanonc korában kapja meg az első lendületet a pályájának befutásához. Igen fontos későbbi fejlődésére az, hogy milyen szakoktatást és nevelést nyert tanuló mesterétől az a fiú, akit szakipari munkára szántak szülei.

A fodrászipar, melynél nagy szerepet játszik üzőjének műveltsége, mert ha ennek birtokában van, tudja kellőképpen szakképzettségét értékesíteni. Iparunk kényessége megkívánja, hogy némi iskoláztatása legyen azoknak, akik ez iparban keresik megélhetésüket. Nem helyes azonban az eszme pendítő azon állítása, mintha csak azok boldogulhatnak, kiknek kellő iskoláztatásuk van és azért ajánlja a tanonctartó mestereknek, hogy középiskolai képzettséggel rendelkező fiukat szerződtesse tanoncnak. Nem fedti teljesen az igazságot az sem, mintha a vidéken kitanultak közül kerülnek ki azok az egyének, akik szaporítják a tisztességtelen konkurenciát és ha vannak ilyenek, az nem onnan ered, hogy iskoláit melyik osztálynál fejezte be, egészen más természetű bajok és hibák rejthetnek ennek kuliszái mögé. (Később visszatérek ehhez.)

Amilyen joggal kérdezi B. L. szaktársam (kit nincs szerencsém ismerni), hogy mi lesz iparunkból, ha az új generáció csupa olyan egyének lesznek, akik hiányosak szellemi képzettségben. Ugyanilyen joggal kérdezhetem én őt, hogy hová fejlődünk akkor, ha az ipartestület illetékes bizottsága elméletileg képzett munkaerőt bocsájt a munkaadók rendelkezésére?

Nem kizárólag szellemi foglalkozás a fodrászipar, hanem fizikai munka, melynél feltétlen szükséges a szakképzettség. Itt határozottan ki kell jelentenem, hogy sokkal könnyebb beleültetni és kicsiszolni finomabb modorra a Pestre jött falubeli fodrászsegédet, mint a szakma alapos tanulására szorítani azokat, akiket elméletileg oktattak. De kívánhatjuk-e, hogy mindegyik ugyanolyan értelmi képességgel rendelkezzen, mint a másik. Ha széjjel nézünk a jogi körökben, azok mindegyikük ugyanolyan iskolai készültséggel kezdte meg praksisát s a gyakorlatban mégis egyik jobban érvényesül, mint a másik. Lehetséges tehát a fodrásziparban egyforma elemeket nevelni? A szellemi tudás hiányos szak-képzettséggel csak abban az esetben érvényesül, ha kellő tőke támogatja, mert akkor szakértő munkaerőt alkalmazhat, amely végrehajtó segédeszköze instrukciójának, de ugyancsak a munkaerőt a szaktudást érvényesíti.

Figyelmébe kell ajánlanom a közlemény írójának, hogy szakiparban soha nem versenyezhet a teoria a gyakorlattal. Nézzük meg azon simpla üzletek tanítványait, akik nem tanultak egyebet az ipar legelemibb részénél s mégis igen kiváló iparost fejleszt belőle egy gondos munkaadó keze, aki nem munkaadói szigorral kezeli, hanem atyai jóindulattal oktatja. Ha figyelmesen tekintünk a főváros fodrászipar üzői között, e lap hasábjait javarészt tele írhatnám azok neveivel, akik a simplaság falai közül fejlődtek jó és tekintélyes iparosokká. Abból a tanoncból, aki bár szellemileg jól van situálva, de az üzlet előkelő vendégforgalma miatt csak az ipar alapfeltételének szolgáló kiegészítő részét volt alkalma elsajátítani, nagyon ritka esetben fejlődik szakmájának mesterévé. Alapos szakmunkát végezni és viszont figurázni, két egymással ellentétben álló dolog, akár fennáll a szellemi képzettség, akár nem. Az egyik része a szakma alapját tanulta, a másik része jobb és finomabb modort sajátított, ami nagyobb szereplést biztosít részére (privatim) a társadalomban, de nem tanulta meg azt, ami nélkül nem nevezheti magát borbélynak; a borotválást. Ezek közül kerül ki az a tömeg, amely a munkaerőnek csak mint segédeszköz használható.

Én azt hiszem, hogy B. L. szaktársam is inkább a szakképzett munkaerőt alkalmaztatja, mint azokat, akik bravuros mesemondással iparkodik palástolni mérsékelt, esetleg hiányos szaktudását.

Az a tanonc, aki középiskolát végzett s akinek az agyát átjárta a sport fantázia, kinek lelke magasabb régiókon vándorol, azt nem lehet átformálni az iparos komoly munkájára, ezek azok az emberek, akik elrugják maguktól mivoltója kőpenyét, büntetésnek, nagy szüleinek szegénységét okozza mesterlegény lévőségét.

Az iskoláztatás tény, művelté formálja az embert, de vajjon mennyivel szaporodna a panaszok zöme, ha a fodrászmesterek csak középiskolai képzettséggel szerződtesse tanoncot? Hisz az a fiú, akinek iskoláztatása megfinomította érzékét nem lehet felhasználni az ugynevezett „házi munkára“, vagy ha rákényszeríti szülei szigora, az nem lelkesül az iparért, kényszerhatása alatt megszületik lelkében a gyűlölet, amely a jó felfogásuakat is befolyásolja és hátráltatja őket a tanulásban. Sem én, sem más mester nem találkozik, vagy ha igen, igen kevés lehet, aki az üzlet piszkosabb munkáját, ne tanonccal végeztetné el.

Viszont iparunk kis jövedelme miatt nem lehet megkövetelni egyik munkaadó fodrászmestertől sem, hogy tanonca mellé egy olyan cselédet alkalmazzon, aki a tisztántartásáról gondoskodik,

Neveljük a tanoncot iparosnak, oktassuk az ipar komoly munkájára és ültessék bele az iparosság szükségrendő szerénységét, mert az iparos csak addig boldog, amíg igényei nem haladják túl a kereseti forrását.

Engedjék meg k. szaktársaim, hogy a fent zárjel közt jelzett „Más természetű bajok és hibák“-hoz fűzzek egy kis megjegyzést.

Látjuk és érezzük iparunk fejlesztésének és mostani viszonyai reformálásának szükségét. Láthatóvá válik az, hogy nem tudunk párhuzamosan haladni a többi iparágakkal.

Legyen bármilyen életbevágó kérdés a mozgalom célja, a porondon álló szónok csak szalmalángot tud gyújtani, ez a tény kétségbevonhatatlanul áll ugy a segédi, mint a mesteri karnál. Nagy dolgot akarunk cselekedni s egy-kettőre semmivé válik, igen reánk illik Petőfi az „Országgyűléshez“ című versének egyik mondata:

Ezt megcsinálni úgy akarjátok,

Hogy toronynál kezditek építeni a templomot.

A fodrászipar mozgalma is rendesen úgy kezdődnek, még mielőtt leraktuk volna a vár fundamentumát, már a vár orma diszéről gondoskodunk, tehát légvárakat építünk. Még mielőtt megvolna az a szívós, kitartó erő, amelyik szükséges az eszmék keresztülviteléhez, már az előmunkálatokhoz kezdünk, addig, míg a fodrászmesteri kar nem olyan segédkarból kerül ki, kit felszabadulása pillanatától kezdve, az összetartás nemes áldására neveltek, addig minden mozgalmunk csak a mostani stádiumig fog elérni.

A fodrászmesterek illetékes köreinek feladata maga köré gyűjteni a fodrászsegédi kar faktorait, velük együtt megalkotni a fodrászsegédeknek olyan egyesületi intézményét, amely erős iskolája lesz neveltetésüknek. Alkalmat kell adni, hogy elkölcsi bibliának szent törvényeit megismerhessék, azok a hiányos szellemi képzettséggel bírók, akiknek szülei szegénysége miatt erre alkalmuk nem volt. Mint segéd kell (nem mint tanonc) oktatni az élet komolyságára s hivatásának lelkiismeretes végzésére. Fiatal korában kell őt preparálni, azoknak az eszméknek a kivívására, amely mester korába szent kötelessége. Meg kell keresni azt a keretet, amely határvonalat képez a segédi kar mozgalmainak s ezzel megszűnik az a gondolat, amely a segédi kar egyesületét hatalmi tényezővé varázsolta. Egyedüli hely az egyesület az, hol a segédnek alkalma van az önképzésre és hol beleoltják az

összetartás áldásának szerét. Azt, ki éveken, vagy évtizedeken át rendetlen viszonyok közt megöregedett, lehetetlen átforgatni, azt a leghatalmasabb kürt sem ébreszti álmaiból, megöregedtségével, a rendetlen viszonyok megbénították egyesület iránti érzékét s így ilyen kúrtriadókat sem hallja, akár a csökkent hallási képességű. Az eredmény az lesz, hogy nevel magának generációt és egy nagy segédi testülettel testvéri kapcsolat áll fenn, kikkel együttesen küzdve, kiküszöbölheti iparunkból a folyton szaporodó kontárokat és megszüntetheti a piszkos konkurenciát.

Gulyás György.

Az új iparbiróság.

A „B. H.“ azt az érdekes hirt közli, hogy az ipartörvényjavaslatok komplexumából soron kívül elsőnek az iparbirósági tervezetet fogják tárgyalás alá bocsájtani; ennek sürgős elintézését a polgári törvénykönyv életbeléptetésével hozzák kapcsolatba.

Jelezhetjük, hogy az iparbirósági javaslat végleges megállapítására hivatott szakbizottság teljesen befejezte működését a napokban és a javaslat végleges szövegét a képviselőház legelső ülésének egyikén benyújtja a kormány. A javaslat az általános elveket fogja tartalmazni, a legtöbb részletkérdésre nézve fölhatalmazást ad a kormánynak, hogy azokat rendeletileg szabályozza. Ez a törvény közös lévén Horvátországgal, abba nem lehetett törvénykezési intézményeket fölvenni, a melyek Horvátország autonóm joghatósági körébe tartoznak. Ezért a végrehajtó hatóságnak adtak inkább nagyobb intézkedési kört, vagyis a kereskedelemügyi miniszter az igazságügyi miniszterrel és a horvát bánnal egyetértőleg fog eljárni a birói szervezet és eljárás életbeléptetésénél.

Igy is érvényesül azonban az elv, hogy ezt az ipari biróságot minél szorosabb kapcsolatban hozzák a rendes királyi biróságokkal, habár azt a rendes birósági hatáskörbe egészen beilleszteni nem is sikerült, főként Horvátország miatt. A javaslat a németországi és osztrák Gewerbe-Gerichte főbb elveit követi, azoktól mégis független, önálló alkotás, szorosán alkalmazva a mi viszonyainkhoz.

A magyar iparhatóságok hatásköre kiterjed:

1. A munkáltató és munkás, a mester, segédek, inasok, kereskedelmi és ipari alkalmazottaknak minden szolgálati és bérvizonyaikból eredő jogvitás kérdések eldöntésére;

2. mindazokra az ügyekre, melyek az országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár és a biztosított között fölmerülnek és most az 1907. évi XIX. törvénycikk alapján föllállított választott biróság elé vannak utalva s végül

3. ez az új iparbiróság mint békéltető biróság jár el a sztrájkok ügyében. Ekként az új biróság az iparhatósági és munkásbalesetügyi biróságok hatáskörével lesz fölrüházva. Az összes iparügyi biráskodás erre a szakbiróságra lesz ruházva.

Az új biróság szervezetére nézve más szempont lesz irányadó Budapesten és más a vidéken. A vidéken a királyi járásbiróságok egyik bírása külön megbízást nyer, mint iparbirósági elnök és ez két ülnökkel együtt alkotja az iparbiróságot. A jegyzői teendőket és a kezelést a királyi járásbiróság irodája látja el. Ez az iroda és az iparbiróság elnöke teszi a rendes birósággal való kapcsolatot. Az iparbirósági ülnökök egyikét a munkáltatók, a mesterek, a másik ülnököt a segédek, munkások választják az esküdtek lajstroma szerint összeállított névjegyzék alapján. A törvény tüzetesen intézkedik, hogy ki lehet iparbirósági ülnök és szabályozza az összeférhetlenség eseteit. Miután a vidéken a munkásbaleset biztosítási ügyeket most is a járásbírák közül külön megbízott bírák látják el, ekként a vidéken igen könnyen megalakítható ez a most már hármass iparos és munkásügyi hatáskörrel föl-

ruházott iparbiróság. A vidéken az ügyforgalom is kevesebb, sztrájkok sem igen fordulnak elő, ekként a királyi járásbiróságok mellett működő iparbiróságok könnyen elláthatják föladataikat.

A fővárosban azonban a balesetek nagyobb számára való tekintettel már most is a balesetbiztosító pénztár mellett külön szervezet és nagyobb kezelő- és segédszeméllyel bíró Munkásbiztosításügyi bizottság működik, több tanácsossal, szakértővel. Már most kettős terv merült föl. Vagy meghagyják ezt a mostani budapesti munkásbiztosításügyi biróságot és azt kibővítik az eddigi iparhatósági jogkörökkel, úgy mint a szolgálati viszonyból eredő keresetek fölötti biráskodással és a sztrájkbirósági hatáskörrel, vagy pedig ezt a mostani Munkásbiztosításügyi Biróságot beolvasztják a budapesti középponti királyi járásbiróságokba és annak egyik szakosztályát alkotja az új iparbiróság. Valószínűleg eme beolvasztás mellett döntenek, mert azt az elvet akarják megvalósítani, hogy az igazságszolgáltatás minden területe minél szorosabb kapcsolatba hozassék a rendes biróságokkal és a rendes birói hatáskör decentralizálása megakadályoztassék, a kivételes birósági hatóságok megszűnjenek.

Némelyek szeretnék föntartani az ipari és kereskedelmi szolgálati viszonyból eredő perekre nézve továbbra is az iparhatóságok békéltető bizottságait, de csak fakultatív alapon, vagyis a ki akar, ezután is oda fordulhat panaszával. Erre azonban már azért sem lesz szükség, mert az új iparbiróságok előtt is békéltetési eljárással indul meg a kereset tárgyalása és csak az egyezkedés meghiúsulta után kezdődik a peres eljárás. De ott nyomban. Ez az eljárást jelentékenyen gyorsítja.

HIREK.

Tanonc iskolai vizsga. Tanonc száiskolánk f. hó 19-én (pénteken) d. u. 2^{1/2} órakor tartja évváró vizsgáját, melyre a tisztelt szaktársakat ez uton meghívja

a testület elnöksége

Meghívó.

A borbély és fodrász segédek orsz. egyesülete, a volt „Fodrász segédek Önképző Köre“ 1913. szeptember hó 18-án csütörtök esti fél 9 órára, értekezletre hívja nem csak tagjait, hanem a fodrász segédeket, saját helyiségében V., Vigadó-u. 4. „Magyar Király“ vendéglő kerthelyiségében.

Német Viktor
jegyző.

Gulyás György
elnök.

A tanoncok időelőtti fölszabadítása ellen. A kereskedelmi miniszter úr a következő körrendeletet küldötte meg valamennyi magyarországi másodfokú iparhatóságnak:

Tudomásomra jutott, hogy egyes kereskedők abból a célból, hogy a náluk alkalmazott tanoncokat a kötelező tanonciskolába járás alól mentesítsék őket, a tanoncszerződésben meghatározott tanoncidej lejárt előtt is felszabadítják. Ennek a tanoncszerződés szempontjából kétségtelenül káros állapotnak megszüntetése végett felhívom a másodfokú iparhatóságot, miszerint a hatóság területén működő elsőfokú iparhatóságokat (iparhatóságot) utasítsa, hogy az 1884. évi XVII. t. c. 67. §-ának megfelelőleg, csak olyan tanoncnak állítson ki bizonyítványt, a kinek a tanoncszerződésben megállapított tanoncideje tényleg lejárt.

Ausztriában megszüntetik a munkakönyvet. Az osztrák parlamentben felmerült legutóbb a munkakönyv eltörlésének eszméje. A szociálpolitikai bizottságban Notoja osztályfőnök kijelentette, hogy a kormány hajlandó törvényjavaslatot készíteni a munkakönyv eltörléséről, ha erre a parlament utasítja. Az utasítást most kapta meg a kormány

s a parlament nagy többséggel már el is fogadta a határozati javaslatot, melynek alapján a kormány valószínűleg még az ősz folyamán be fogja terjeszteni a törvényjavaslatot. A munkakönyvet igazolvánnyal fogják pótolni, melyet a munkás csak felmutatni tartozik a munkaadónak, de nála hagyni nem köteles. — Németországban már hosszabb idő óta szintén az igazolványos rendszer van gyakorlatban s az úgynevezett „Invalidenschein“ pótolja a munkakönyvet. — Az ipartestületek nálunk is sűrűn foglalkoznak ezzel a kérdéssel s több ipartestület már megkereste az Ipartestületek Országos Szövetségét, hogy tegyen előterjesztést a munkakönyv eltörlése érdekében.

Fodrászok nemzetközi versenye. Berlinből jelentik, hogy a hölgyfodrászok szeptember 9-én megtartott nemzetközi mester-versenyén a második díjat Henter bécsi fodrász nyerte el. A versenyen ez alkalommal résztvettek Anglia, Franciaország, Belgium, Hollandia, Amerika, Ausztria és Magyarország legkitűnőbb hölgyfodrászai.

Részletesen lapunk legközelebbi számában fogunk a verseny eredményről és kimenetelével foglalkozni s bő tudósítást közölni.

Értesítés. Az országos borbély és fodrász áruraktár, takaré- és hitelszövetkezet igazgatósága Satarics Péter volt budapesti fodrász mestert, árutkihordó helyi ügynöknek olyképpen alkalmazta, hogy csakis a szövetkezet jó áruit szállítja a tagoknak. Satarics ur azonban ezen megbizatással többszöri figyelmeztetés dacára visszaélt, olyképpen, hogy a kiselejtezett silány árukat máshol bevásárolta és azokat mint a szövetkezettől való árukat szállította a szövetkezet tagjainak.

Ezen visszaélés miatt, miáltal úgy a tagoknak, mint a szövetkezetnek jelentékeny kárt okozott, a szövetkezet igazgatósága f. hó 4-én tartott ülésében hozott határozatával Satarics urat állásából elmozdította és a törvényes következmények terhe alatt attól, hogy a szövetkezet nevében a fodrász-üzleteket látogassa, eltiltotta.

Felkérjük t. tagtársainkat, hogy a megemlített ok miatt Satarics urtól ne vásároljanak semmit, mert az áruk, a mit ajánl nem a szövetkezettől valók. Áruszükségeiteket levelező-lapon vagy telefon útján a szövetkezet áruraktáránál sziveskedjék megrendelni, mely azonnal házhoz lesz szállítva.

Tisztelettel

a szövetkezet igazgatósága.

Értesítés. A borbélyok és fodrászok betegsegélyző és temetkezési egyesület elnöksége felkéri a tagjait, hogy a hátralékaikat rendezzék annál inkább is, mert az alapszabályok értelmében táppénzre igényjogosultságuk nincsen.

Befizetni lehet Chequel is. Befizetési lapok kaphatók Paulik titkárnál. Befizetni lehet Réthly Árpád (elnöknél IV., Kecskeméti-utca 14.), Petry Jakab alelnöknél, (VI., Váci-körút 41.) és Kruch Péter pénztárnoknál (VI., Teréz-körút 35.)

Munkakönyv kerestetik. Valamelyik szaktársunkhoz mint kisegítő lett felvéve Dobos Oszkár fodrász segéd, még február hóban s hirtelen elutazása miatt, ott nem jelent meg.

Amennyiben e könyv még most is a főnöknél van, felkérjük, hogy szolgáltatassa azt be a testület irodájába.

Gyászrovat. Kern Venczel szaktársunk, f. hó 10-én hosszas szenvedés után, életének 52-ik és boldog házasságának 26-ik évében elhunyt.

Nyugodjék békében!

Felhívás a segédi karhoz! A munkarend érvénye október hó 15-én lejár s annak megújítása vagy módosítása céljából a magyarországi borbély és fodrász segédek központi szervező bizottsága már érintkezésbe lépett a testület vezetőségével, ennél fogva — amennyiben a munkarendet a segédekkel közösen óhajtjuk megalkotni — az előljáróság hatá-

rozata folytán a testület elnöksége felkéri a fodrász segédek netán létező egyleteit, hogy f. hó 23-ig írásban jelentsék be, hogy részt óhajtanak-e venni e tanácskozáson.

Betegsegélyzőpénztári járulékok. A munkásbiztosító pénztár átiratban értesítette testületünket, hogy a munkásbiztosítási törvény rendelkezései alapján munkásaikat a pénztárnál biztosító munkaadók egy része, fizetésére irányuló kötelezettségének késedelmesen, vagy egyáltalában nem felelnek meg és ennek folytán a járulék hátralékok folytán emelkednek s ez a körülmény bénítólag hat a pénztár működésére.

Magunk részéről felhívjuk a szaktársakat, hogy járulékaikat pontosan fizessék be, különösen akkor, ha azt már segédeiktől levonták, mert ez egy bírósági döntvény szerint sikasztást képez, melyet elzárással sújtanak.

Ha egy kis jóakarattal kezeljük az ügyet, akkor könnyen tisztázhatjuk a hátralékokat, a havi néhány korona befizetése pedig nem fog nagy gondot okozni.

Ez alkalommal ismételtén megjegyezzük, hogy a törvény értelmében a kisegítőt is be kell jelenteni. Aki ezt elmulasztja, esetleg oly súlyos anyagi kárt fog okozni önmagának, hogy örökké bánni fogja, hogy figyelmeztető szónokat nem vette komolyan.

Hirdetmény.

A tanács intézkedésére a közegészségügyi osztály ma a következő tartalmu falragaszszal figyelmezteti a közönséget a kolera elleni védekezés köteletségére és módjaira:

A fővárosban hét koleramegbetegedés fordult elő. Ennél fogva szükséges, hogy a kellő óvintézkedések fokozott mértékben megtörténjenek. Éppen ezért a főváros közönségét különösen a tisztaságra és mértékletességre figyelmeztetem. Mindenki különös gondot fordítson testének, ruházatának, lakásának, műhelyének, üzletének, konyhájának, kiváltképpen pedig árnyékszékének tisztántartására. Étkezés előtt kezét mindenki tisztára mossa meg és ügyeljen arra, hogy étele és itala tiszta és egészséges legyen. A Duna vizét vagy egészségtelen kutak vizét inni nem szabad. A nyers vagy romlott gyümölcs, ugyszintén a mértéken túl való evés és ivás a kolera hajlamosítja az embert. Ha valakit a nap vagy éj bármely órájában hányás vagy hasmenés fog el, azt az illetékes kerületi előljáróságnak és a legközelebbi rendőrőrszemnek szóval vagy telefon útján azonnal be kell jelenteni és addig is, míg a segítség megérkezik, a beteget és azokat a helyeket, a melyeket beszennyezett, őrizet alá kell venni. Főképen pedig arra ügyeljen mindenki, hogy a ürülékét vagy hányadékát, szét ne hurcolják. Minél hamarabb kerül egy beteg orvosi kezelés alá, annál valószínűbb felgyógyulása és annál több a remény arra, hogy a bajt más meg nem kapja. Egyben közlöm a kerületi előljáróságok ama telefonállomásainak számát, a melyeknél állandó éjjeli és nappali ügyeletes szolgálatot tartanak: I. ker. előljáróság 40—72; II. ker. előljáróság 40—61; III. ker. előljáróság 41—54; IV. ker. előljáróság 6—36; V. ker. előljáróság 36—85; VI. ker. előljáróság 25—70; VII. ker. előljáróság 14—55; VIII. ker. előljáróság 5—00 József; IX. ker. előljáróság 22—60 József; X. ker. előljáróság 50—07.

Tekintettel a járványra a tisztai orvosi hivatal szigorú ellenőrzést fog kifejteni.

A mi üzleteinkben, a hol oly sok ember szokott megfordulni, különös gondot kell fordítani a tisztaságra, annál inkább is, mert ezzel nemcsak magunkat, de a vendégeinket is megnyugtatójuk, ami üzleti érdekünk is. Azért figyelmeztetjük szaktársainkat, hogy üzlethelyiségük tisztaságára nagyon ügyeljenek, mert a szigorú ellenőrzés mellett, könnyen büntetésnek teszik ki magukat.

Üzlet változások.

Üzletet nyitottak:

Háhn János, I., Ráth György-utca 18.
 Ilics József, II., Fő-utca 83.
 Alman Ferenc, III., Pacsirtamező-utca 9.
 Frischak János, III., Szentendrei-ut 66.
 Mayer Konrád, III., Majláth-utca 38.
 Lembrich Ferencz, V., Csáky-utca 7.
 Klaitz Svetozár, V., Nádor-utca 8.
 Szirakovszky Lajos, VI., Rózsa-utca 57.
 Pásztorchek János, VI., Rózsa-utca 61.
 Jovánovits Ferencz, VI., Szentlászló-ut 135.
 Csupits Nenád, VI., Szerecsen-utca 46.
 Barnay Béla, VI., Podmaniczky-utca 65.
 Jaszimov Milusin, VII., Dohány-utca 69.
 Szeifer Ábrahám, VII., Dob-utca 28. (fiók).
 Szeifer Ábrahám, VII., Rombach-utca 4. (fiók).
 Fehér Adolfné, VII., Károly-körut 17.
 Pásztory János VII., Erzsébet-körut 12.
 Mihajlovits Dusán, VII., Klauzál-tér 7.
 Jednik Ferencz, VII., Damjanich-utca 25.
 Kovalecsik Gyula, VIII., Mátyás-tér 9.
 Haar Károly, X., Alkér-utca 27.

Üzletüket beszüntették:

Müller és Rippl, II., Zsigmond-utca 38.
 Bor Irma, V., Aulich-utca 3.
 Benkő Sándor, V., Váci-ut 8.
 Stüek Adolf, VI., Vörösmarty-utca 25.
 Fekete István, VI., Szerecsen-utca 46.
 Szeifer Ábrahám, VI., Szondy-utca 39. (fiók).
 Szeifer Ábrahám, VI., Ó-utca 17. (fiók).
 Speiser János, VI., Aradi-utca 50.
 Sztanisits Lázár, VII., Wesselényi-utca 11.
 Kis József, VII., Rákóczi-ut 78. (fiók).
 Tóth Antal, VII., Verseny-utca 10.
 Özv. Domm Józsefné, VII., Ovoda-utca 37.
 Ruzinka Dániel, VIII., Oreczy-ut 26.
 Tóvári Lipót, VIII., Madách-utca 1. (fiók).
 Benschrodt András, VIII., Práter-utca 80.
 Nagy Mária, VIII., Kender-utca 13. (fiók).

Lapszerkesztő bizottság: Müller Károly Fülöp János.
 Az ipartestület jogtanácsosa: Dr. Révay Zoltán ügyvéd
 lakik IV., Veress Pálné-utca 14. sz.
 Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest,
 VII., Vörösmarty-utca 17.

Jólmenő fodrász-üzlet, olcsó házbér, eladó. — Cim: a kiadóhivatalban.

Bérbeadó Erzsébetfalván egy fodrász-üzlet teljesen berendezve, vezetés hiánya miatt, csupán évi 200 korona házbér fizetendő. Az üzleti bérlet is beszámítva ezen 200 koronába.
 — Cim: a kiadóhivatalban.

Fodrász-üzlet forgalmas utvonalon, mely 17 éve fennáll, sürgősen eladó. Forgalmaz havonta 450 kor., ára 1500 kor.
 — Megtudható: VI., Csengery-utca 74. II. 17.

Üzlet-berendezés. Uri- és női fodrász-üzlet teljes berendezése eladó. — Pásztory, VIII., Rákóczi ut 3.

Tyukszem bőrkeményedés, szemölcs 48 óra alatt elmúlik a „CANNABIN“ használata után.
 Üvegeje 1 kor., postadíjjal 1 kor. 40 fill., 3 üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior hintőpor kéz-, láb- és hónaljizzadáást 3 nap alatt megszünteti.
 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1 kor. 40 fill., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Előnyárok fodrászoknak:

10—24 drb rendelésnél frco-frco és 30% engedmény
 24—50 „ „ „ 35% „
 50—100 „ „ „ 40% „

Postán küldi a pénz előzetes beküldése, vagy utánvét mellett

Dr. F L E S C H E. „Korona“
 Gyógyszertára
 G Y Ö R, 30.

Uraságoktól levetett uri ruhák

kaphatók a legnagyobb választékban és a legolcsóbb áron

BRAUN és TÁRSA raktárában
 VII., Károly-körut 13. I. em.

Frack, salon és smoking ruhák kölcsönbe adatk, betét nélkül házhoz szállítva.

Minden szervezeti vevő a kialku dott árból 5%-o levonhat.

Haj félig ingyen!

Készpénz ellenében, rögtön vétel után.

Árak különként korona értékben.

Hossza	25	30	35	40	45	50	55	60	70	cm.
Francia kiviteli haj	9	11	15 ¹ / ₂	18	23	30	36	45	71	
Remis haj I-rendü	11	18	26	40	60	95	132	190	230	
Remis haj II-rendü	10	16	25	38	50	72	95	128	145	
Fehéritett haj I-rendü	40	50	75	100	125	150	170	210	260	
Német lehuzott, tiszta	16	40	65	90	130	140	—	260	350	
Kinai lehuzott tompa	—	6 ¹ / ₂	8	11	—	16	—	32	48	
Fehér bivalyahaj	30	35	45	55	65	90	110	125	165	
Fonat, telt és fogós 3 öznivel	50	50	60	60	70	70	85	gramm		
hossza	50	55	60	60	60	70	85	cm.		
kordel	—	25	20	15	12	12	12	cm.		
Tucatár kor.	12	20	30	32	40	60	98			
Fonat göndörítve I-a 40 cm. tucat	K. 20.—									
Ugyanaz 45 cm. tucat	K. 30.—									
Sima fonat 50 cm.	K. 26.—									

Fonat német használt hajból 70 gr. súlyban, 60 cm. hosszú, tucatja 36 kor.

Hajkrepp kilója 8 kor. — Gyapjukrepp kilója 7 kor.
 5 kiló vételnél 6 kor.

Megrendelések utánvét ellenében, vagy jó referenciák bejelentésével. Meg nem felelő árut kicserélek, vagy a pénzt. visszaküldöm.

Német levelezés

HELENE KRAUTER
 TARNÓW, Ausztria.

Legelőbb bevásárlási forrás!

Fodrászati és cosmetikai cikkekben.

Nagy ujdonság arcviz Compoziczió, mindenki házilag készíthet magának minden létező illatban arcvizet, 1 liter készítéséhez 1 deka elegendő, ára 30 fillér.

Bay-Rum felülmulhatatlan prima minőség literje ... 2.—
Bay-Rum felülmulhatatlan prima minőség 1/2 literje ... 1.—
Bay-Rum felülmulhatatlan prima minős. kis forma üv.-ben ... 32

Brillant.mind. illatb. 1/4 ko. 1.—
> nagy üveg ... 32
> közép > ... 24
> kis > ... 16

Asztalra való block-tartó csiszolt üvegből drbja ... 60
Gyufatartó, velencei kristálytály-üvegből remek kivit. 1.—

Verseny bajuszkötő finom se-lyemből drbja ... 24
Aszt. ovál fek. bajuszkefe ... 30
Irlandi szarufés. kézi munk. ... 50

Bérlet fiókba való hajkefe da-rabja ... 60

A legcsekélyebb rendelést a legnagyobb készséggel házhoz szállítok.

Nagyrabecsült pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Winkler D. H.

Telefon 150—32.

Akácza-u. 20. sz.

Fejtámla-papir drbja ... 16
Brillantín pomádé ibolya illat-ban (tokban) ... 25
Fogkefe 12 féle kivit. drb. ... 30
Angol dupla fenő szíjj egy oldal szarvasbőr drbja ... 9.50
Aluminium fésű, mely sosem lesz piszkos ... 1.—

Neverip gummi különlegesség tu-czatja ... 1.20
Székpárna erős bőrvászonból, gombokkal levarrva ... 3.—
Kézi fenő szíjj, bagaria bőrből drbja ... 80
Engel-féle borotv. szappan ... 90
Belga fenőkövek prima kivitel-ben, melyet 3 napi prób. adok.
Angol Latian Vegetál fejmosóv. kitűnő illatban üvegje ... 1.20
Olasz lemosótálak fehér zománcz-ból drbja ... 50

Megjelent!

Bányász „fodrászok szakkönyve“

Bányász könyve minden fodrásznak tanulságos és érdekes olvasmány. Tartalmas fejtegetései és tanulságos rajzai a fodrászipar fejlődését van hivatva előmozdítani.

Bolti ára 3 kor.

Megrendelhető és kapható:

Keppich Zsigmond kiadónál

ARADON

vagy az összeg beküldése mellett, franco szállítással, e lap szerkesztőségében

VII., Csengery-utca 15. szám.

Megjelent!

Megjelent!

Megjelent!

Minden intelligens fodrász

megveszi a „Modern Fodrász“ című könyvet, melyet míg a készlet tart 1 kor. 20 fillér és 10 fillér postadíj, összesen tehát 1 kor. 30 fillérért portómentesen küldünk.

Az összeg előlegesen küldendő be.

Tartalma: I. Hajápolás (a haj ismertetése), mindenféle receptek a haj ápolására, hajkihullás elleni vizek, hajbalzsamok. Bay-Rum. stb. II. Haj festés (élő haj és szakál festéséről), hajfestékek készítése. III. Manicur (kéz- és körömápolás és ehhez használatos szerek). IV. Arcmasszás. V. Tyukszemvágás. VI. Uri fodrászat. Haj, szakál és bajuszdivatok, bajuszkötés, hajbehajtás. VII. A kés fenéséről. (Pontos utmutatás) VIII. Hajmunka. (A haj preperálása. A haj fehéritése. Hajbetétek készítése.) Különfélék. Mindenféle receptek fogporokról, mitesszerek elleni szerek, hajvizek, illatszerek stb.

Siessen megrendelni, mert csak addig szolgálhatunk, míg a készlet tart.

Cím: „Fodrász Ujság“ kiadóhivatala Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Lipp Ferencz

műköszőrüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Illatszerek és az összes fodrászati áruk, valamint a Dr. Faragó Andor kir. törv. hites vegyész által analizált és törv. védett **Pajor-féle**

„D A R I U S”

lábizzadás elleni szer beszerezhető legolcsóbban

Pajor Testvérek illatszergyárában és fodrászati áruk nagykereskedőknél

Budapest, V., Váci-körút 78. Telefon 36—56.

Kapható minden fodrászfelszerelési üzletben.

Mindennemű fodrászbutor

többféle kivitelben, olcsóbb és finomabb, használt állapotban

folyton kapható

Schäffer György, VI., Gyár-utca 2. szám.

Ugyancsak mindennemű fodrászbutort megveszek.

Bleha Ferencz

borotva műköszőrüs

Budapest, VI., Váci-körút 27.

Ajánlom aczéláru raktáramat, és borotva műköszőrüldémet a t. fodrász urak figyelmébe.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Uj! Új! Uj!

„REGATTA” fodrász fésülő pomádét

ki még nem ösmeri, kérjen egy mintaadagot, melyet bárki is ingyen kap.

A szakemberek tudják, hogy a jelenleg forgalomban levő hajpomádék, valamennyi fehér és sárga viaszból készülnek, melyek kellemetlenek ugy a Fodrász uraknak a munkában, mint a közönségnek, mert ezen ugynevezett harcypomádék a Fodrásznak, daczára a nagy munkának, melylyel alkalmazásuk jár, nem adják meg a kivánt eredményt, mert a viasz nem oldódik a hajon és nem tapad, a közönségnek is kellemetlen azok alkalmazása, mert a hajat tulságosan bezsirozza és ezen pomádék eddig mégis használva lettek, ugy az csak azért történt, mert eddig a Fodrász urak jobbat nem ösmertek, de tényleg nem is volt jobb egyáltalán forgalomban.

„REGATTA” fésülő pomádénak hatása olyan csodálatos, hogy a vele való fésülésnél a frizura könnyedén, minden erőltetés nélkül kapja meg azt a formát, melyet a Fodrász elakar érni amellet, hogy az szép sima is lesz. Használata azonban még gazdaságos is, mert egyszeri használat után hatása még napok után is a legszebb frizurába lehet formálni anélkül, hogy a pomádét ujólag kellene használni.

Nagy előnye van még a **„REGATTA” fésülő pomádénak**, hogy a hajat nem zsirosítja nagyon el, nem ragasztja össze és nem ad a hajnak tulságosan nagy fényt és nem idéz elő korpaképződést.

A **„REGATTA” fésülő pomádé** ezen páratlan tulajdonságára való tekintettel, azt hiszem minden Fodrász a saját érdekében is, de a közönség érdekében is sietni fog annak használhatóságáról meggyőződni és megvagyok arról győződve, hogy az első próba után e cikk minden fodrásznak a legfontosabb használati cikkévé fog válni.

„REGATTA” fésülő pomádé két féle nagyságban kapható:

Üzleti használatra $\frac{1}{4}$ kilo K 1.50

Kis üveg viszonteladásra „ —.70

Ugy ezen, mint a többi összes fodrászati cikkekben és műszerekben szivesen állok rendelkezésére és vagyok

kiváló tisztelettel

WINKLER D. H.

VII., Akácza-utca 20.

Telefon 150—32.

TELEFON: **BUDAPEST** TELEFON:

ZAORÁL JÁNOS
TÖRVÉNYES VÉDELMEZETT
ALAPITTATOTT 1891   KITÜNTETETT PÁRIS 1900

ZAORÁL' BOROTVA A LEGJOBB.
1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT
„SAJÁT QYÁRTMÁNY” JÓTÁLLÁSSAL.

ZAORÁL JÁNOS
BOROTVA QYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRŰLDE
BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.
GYÁRTELEP
UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZÁM.